

ZÁPISNÍK

MALÉHO OBJEVITELE
ČESKÉHO STŘEDOHOŘÍ

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

LIFE
ČESKÉ
STŘEDOHOŘÍ

ZÁPISNÍK

MALÉHO OBJEVITELE ČESKÉHO STŘEDOHŘÍ

4 **PIŠŤANSKÉ JEZERO**
„BÝT ASPOŇ CHVÍLI JAKO ROBINSON“

18 **BUKOVÁ HORA**
„POSELSTVÍ VESMÍRNÝM CIVILIZACÍM“

20 **NEBOČADSKÝ LUH**
„BOBŘÍ STEZKOU PODÉL LABE“

26 **KALVÁRIE**
„MRAVENČÍ STEZKOU“

34 **LOVOŠ**
„EXPEDICE NA HORU SE DVĚMA VRCHOLY“

42 **RADOBYL**
„ZA INSPIRACÍ UMĚLCŮ“

48 **AKTIVITY, KTERÉ SI MŮŽETE SPOLEČNĚ
ZKUSIT KDEKOLIV V PŘÍRODĚ**

PÍŠŤANSKÉ JEZERO

„BÝT ASPOŇ CHVÍLI JAKO ROBINSON“

Čtete dobrodružné knížky? A toužili jste někdy stát se trosečníkem?
Být úplně sami na opuštěném ostrově? Pojd'te si to zkusit.
Ostrůvky na Píšťanském jezeře už na vás čekají!

Jak se na místo dostanete

K jezeru se pohodlně dostanete na kole z Litoměřic. Stačí se vydat po cyklostezce podél Labe až do Píšťan. Od litoměřické cyklověže je to 5,6 kilometru.

GPS souřadnice

50.521500N
14.066944E

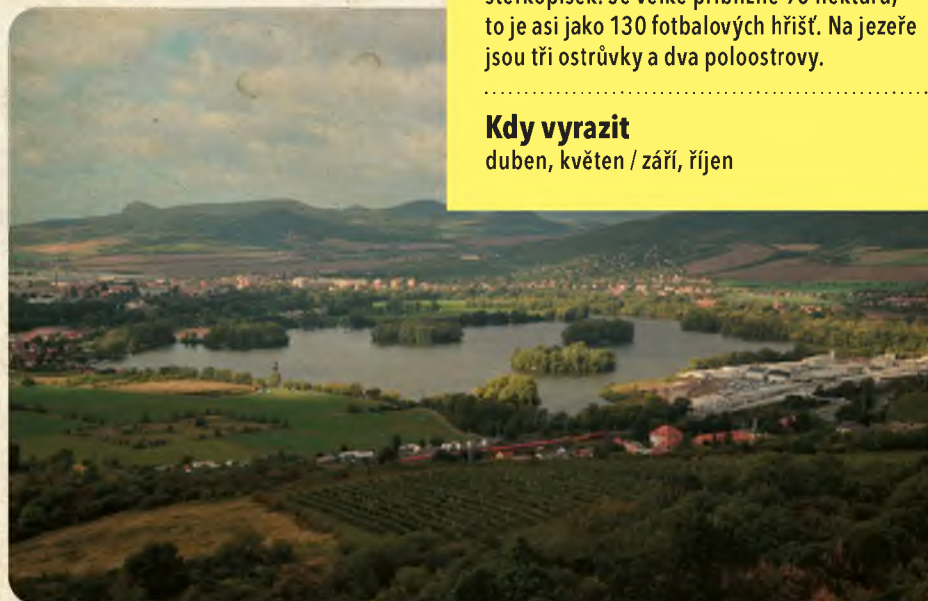

Zajímavosti

Žernosecké (Píšťanské) jezero tu není odjakživa. Vzniklo teprve nedávno - v 50. - 60. letech 20. století zatopením (prosakováním říční vody) bývalého lomu na štěrkopískech. Je velké přibližně 90 hektarů, to je asi jako 130 fotbalových hřišť. Na jezeře jsou tři ostrůvky a dva poloostrovy.

Kdy vyrazit

duben, květen / září, říjen

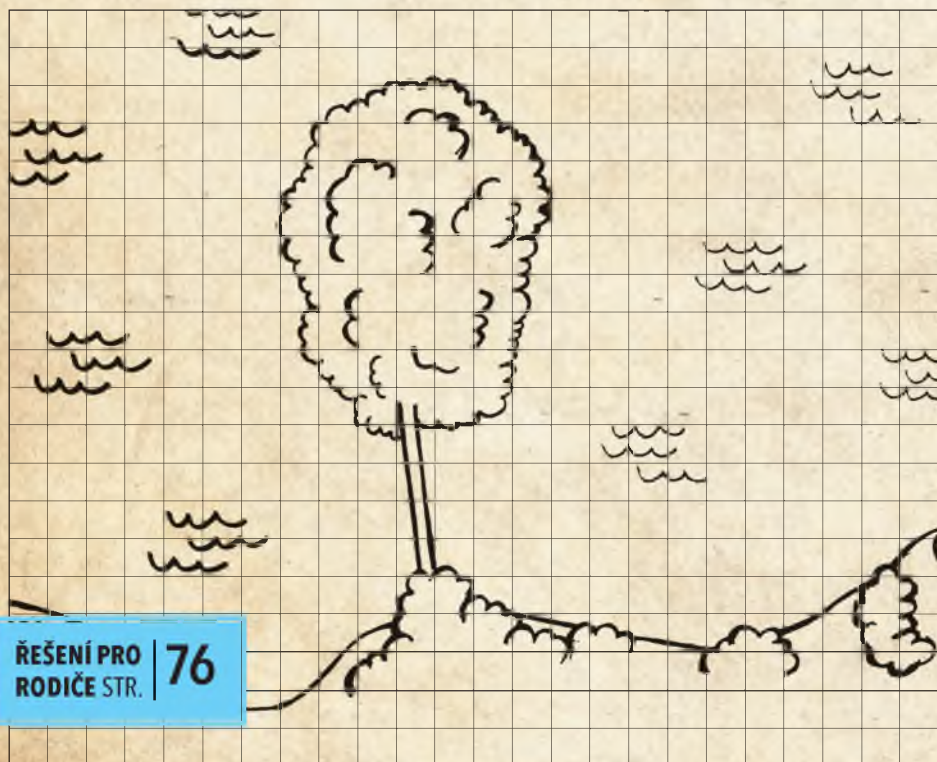

S SEBOU

Šátky pro všechny děti, slabší fixy
nebo tužky, dalekohled, zavírací nůž.

ÚKOL ZMAPUJTE OSTROV

Je to opravdu ostrov? Žije na něm někdo? Na ostrov nejbliže pláži se dá pohodlně dostat lávkou. Zkuste ho obejít kolem dokola a pořádně prozkoumat. Největší zajímavosti nakreslete do mapky, abyste příště věděli, kde co je. Ale pozor, tvořit mapu není tak jednoduché! Měla by být přehledná, takže žádné složité obrázky, ale spíš jednoduché značky. Ke každé značce napište číslo a vedle mapy vysvětlivky. Schválně, jestli se ve své mapě vyznáte i při další návštěvě.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 76

ÚKOL

POZNEJTE STROMY A KEŘE

Každý trosečník musí nejprve zjistit, co na ostrově roste a žije. Najděte listy stromů a keřů, které jsou na obrázcích. Můžete je vložit do zápisníku a donést domů. Ty, které nenajdete, škrtněte. Tím ale práce nekončí. Zkuste vysvětlit, proč jste některé stromy nenašli. Proč tu rostou jen některé druhy stromů a jiné zase ne.

lípa srdčitá

javor klen

topol bílý

vrba bílá

smrk ztepilý

jedle bělokorá

jabloň domácí

slivoň špendlík

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. **76**

modřín opadavý

břıza bělokorá

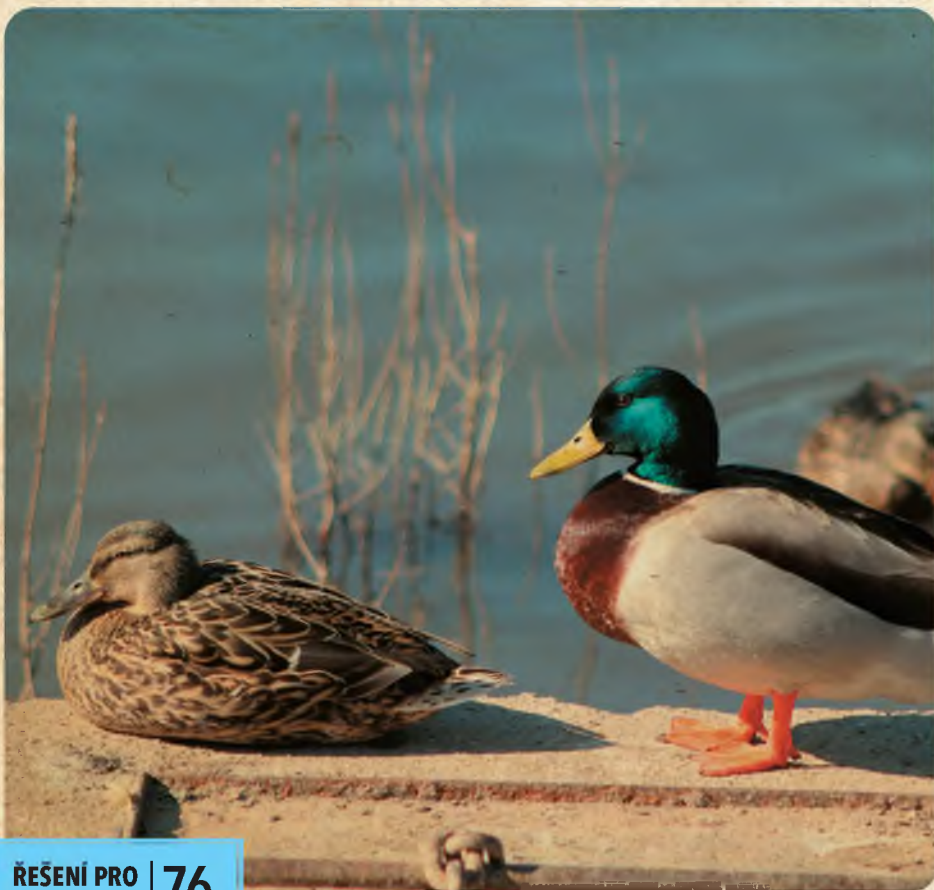
hrušeň planá

jasan ztepilý

ÚKOL SPOČÍTEJTE KACHNY

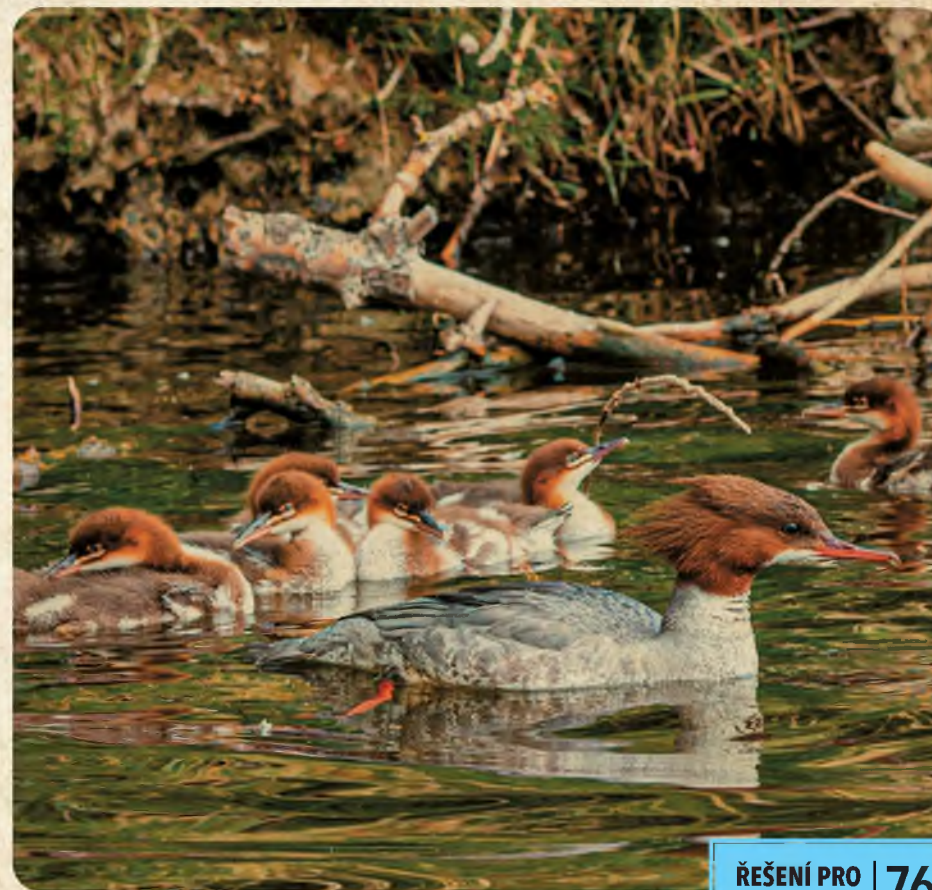
Kolem ostrova můžete uvidět spousty vodních ptáků. Vaším úkolem bude spočítat všechny kachny divoké. Ale pozor! Samička nevypadá stejně jako sameček. Proč je mezi nimi takový rozdíl? Proč je sameček barevný a samička taková nenápadná? A ještě jedna rada: nespětte si kachnu s morčákem.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 76

ÚKOL SEZNAMTE SE S MORČÁKEM

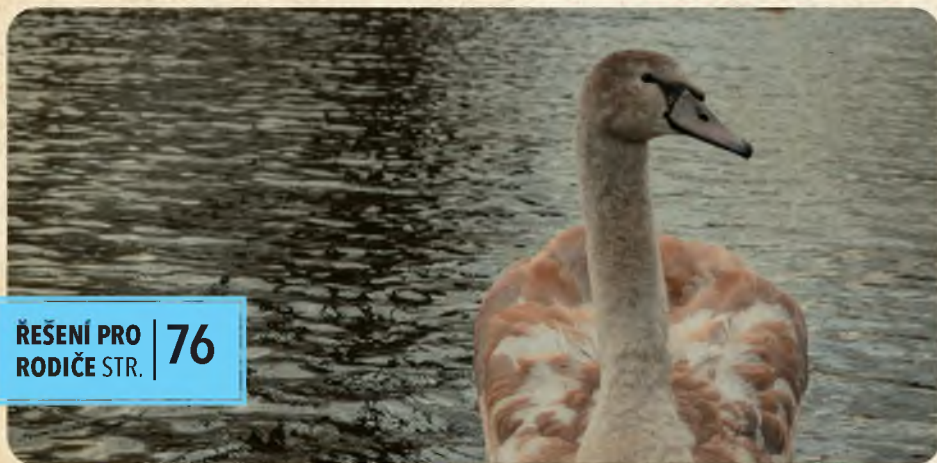
Kachna ale není jediný vodní pták na jezeře. Schválně, jestli se vám podaří najít také morčáka velkého. Vaším úkolem je najít tři rozdíly mezi morčákem a kachnou.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 76

ÚKOL JAK SPRÁVNĚ KRMIT VODNÍ PTÁKY?

Lidé v zimě rádi pozorují labutě a občas jim i přinesou něco k snědku. Ne všechno je pro ně ale dobré. Škrtni všechny dobroty, které se labutím dávat nesmějí.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 76

dort

chléb

rohlík

lojová koule

hlávkový salát

knedlík

zeleninové odřezky

ÚKOL POSTAVTE HNÍZDO

Ostrov není velký a vy na něm nebudete stavět chýši jako Robinson. Zahrajte si třeba na lysku černou. Tento drobný vodní pták si staví hnízdo z rákosu a větví. Mívá ho vždy blízko u vody. Zkuste to taky! Postavte si na břehu malé hnízdo z klacíků a dalších přírodních materiálů, které najdete. Ať se v něm samičce líbí.

ÚKOL ROZHLÉDNĚTE SE PO OKOLÍ

Konečně máte čas prozkoumat i okolí ostrova. Vida, kolem vás není žádná pustina. Jaké dva mohutné kopce jsou z ostrova vidět?

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 76

ÚKOL DRUHY, KTERÉ DO NAŠÍ PŘÍRODY NEPATŘÍ

V okolí Žernoseckého jezera se vyskytují druhy rostlin a živočichů, které pochází z jiných koutů světa a zde se objevily díky člověku. Označují se jako invazní, jelikož jejich nekontrolované šíření představuje riziko pro domácí druhy. Zkusíte je najít?

křídlatka japonská

želva nádherná

netykavka žláznatá

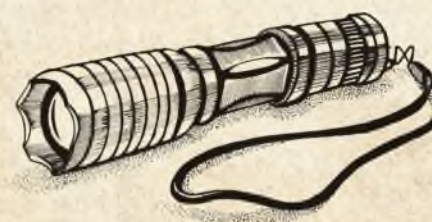

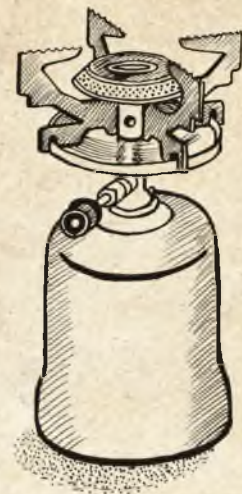
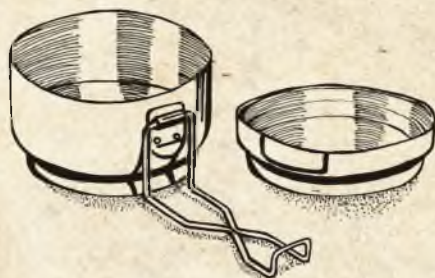
slunečnice topinambur

ÚKOL PLÁNOVÁNÍ VÝLETU DO DIVOČINY

Posad'te se na břeh jezera a zopakujte si, co všechno jste na ostrově zažili a poznali. Potom si představte, jaké by to bylo na opravdovém opuštěném ostrově. Můžete zkusit vyprávět Robinsonův příběh – jeden začne a po chvíli předá slovo dalšímu.

Nakonec můžete přemýšlet, jaké **OPRAVDU NEZBYTNÉ** věci byste si s sebou vzali na týdenní výlet do divočiny. Co člověk potřebuje v přírodě, aby přežil?

Aby to bylo zábavnější, zahrajte si hru. První z vás řekne: „**Až pojedu na týden do divočiny, vezmu si s sebou...**“ (třeba sirky). Druhý to zopakuje i s těmi sirkami a přidá jednu další věc (třeba batoh). Třetí už říká: „**Až pojedu na týden do divočiny, vezmu si s sebou sirky, batoh a...**“ (třeba spacák). Slovo pořad přibývá. Kdo na něco zapomene, vypadává.

BUKOVÁ HORA

„POSELSTVÍ VESMÍRNÝM CIVILIZACÍM“

Vysílač na Bukové hoře je vidět skoro odevšad. Kluci i holky z Ústí nad Labem, Teplic i Děčína si od roku 1975 představují, že je to obří raketa, kterou lze odletět do vesmíru. Co by asi tyto kluci a holky vyprávěli o krajině Českého středohoří, kdyby potkali mimozemšťany?

Jak se na místo dostanete

Bukovou horu můžete zdolat pěšky – nejlépe po červené ze Zubrníc. Autem se sem dostanete z Verneřic přes obec Příbram. Pod vysílačem u turistického rozcestníku je malé parkoviště.

GPS souřadnice

50.6717922N
14.2288975E

Zajímavosti

Vysílač Buková hora stojí od roku 1975 na stejnojmenném kopci s nadmořskou výškou 683 metrů, ve východní části Českého středohoří. Výška stavby je 223 m. Je jedním z nejvyšších českých vysílačů a nejvyšší betonovou stavbou v Česku. Věž není přístupná veřejnosti. V původním projektu byla plánovaná v horním patře prstence (11. patro) vyhlídková restaurace. V okolí je několik zaniklých obcí – nejzachovalejší z nich se jmenuje Vitín.

Kdy vyrazit
květen – srpen

S SEBOU

Opalovací krém, pastelky nebo slabé fixy, dalekohled, mapu východní části Českého středohoří.

ÚKOL JÁ A VYSÍLAČ

Pokud budete stát dost daleko od vysílače, můžete si pořídit rodinnou fotku, na které budete stejně velcí jako televizní věž. Tenhle trik s perspektivou se používá i při natáčení filmů!

Fotografii si doma vytiskněte
a nalepte sem.

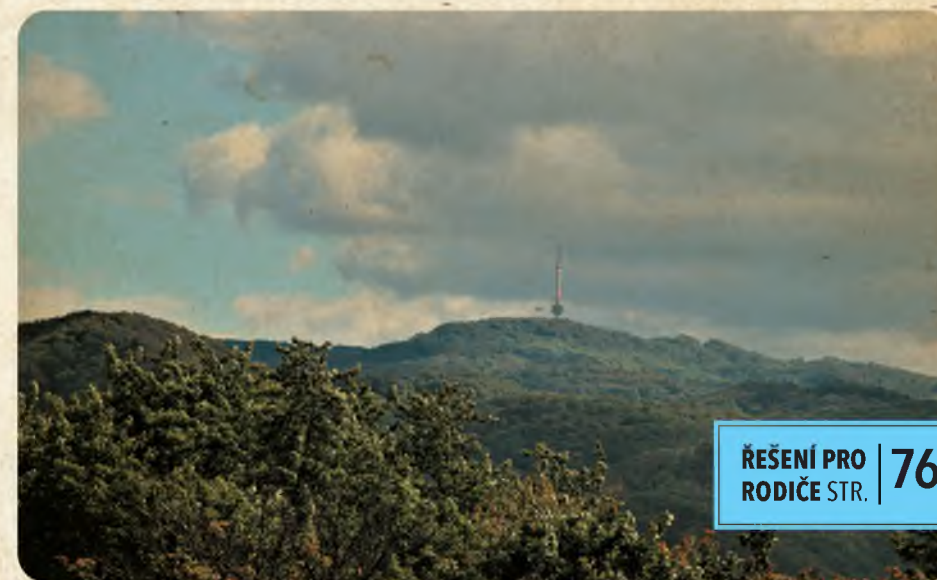
ÚKOL

JAK JE VYSÍLAČ VYSOKÝ

Dokážete odhadnout výšku vysílače? Na vrchol s metrem v ruce bohužel nemůžete, zkuste to ale jinak. Musíte však vyběhnout na louky pod vysílačem.

Podle prastaré indiánské metody lze odhadnout výšku vzdáleného objektu. Postavte se zády k vysílači a vyjděte směrem od něj. Občas se předkloňte a podívejte se zpátky mezi svými nohama. Až uvidíte špičku vysílače, budete od něj stejně daleko, jako je vysílač vysoký. Stačí jen změřit vzdálenost po zemi. No jo, ale půjde to v náročném terénu?

Jestli ne, zkuste si vysílač rozdělit na části a odhadněte jejich výšku postupně, jednu po druhé. Pro představu: sedmipatrový panelák měří asi 20 metrů.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 76

Došli jste až k vysílači? Postavte se těsně pod něj. Zavřete oči a poslouchejte, jak se z horních pater ozývá vítr. Výška je opravdu ohromující!

Vysílač připomíná raketu, která je připravena k letu. Poletí do vesmíru a odnese vaše poselství mimozemským civilizacím. Do startu zbývají poslední chvilky. Deset, devět, osm, sedm, šest, pět... Máte už připravenou zprávu mimozemským civilizacím? Že ne? Tak si ji honem připravte.

ÚKOL CO ROSTE NA ZEMI

Aby si mimozemšťané dokázali představit, jak vypadá život na Zemi, ukažte jim, co roste na Bukové hoře. Rozhlédněte se kolem sebe. Čeho tu roste nejvíc? Vyberte jeden typický druh stromu, jednu květinu a jednu travu. Nakreslete je do připravených rámečků a dejte si opravdu záležet. Zkuste zdejší druhy rostlin za pomoci knih nebo internetu pojmenovat.

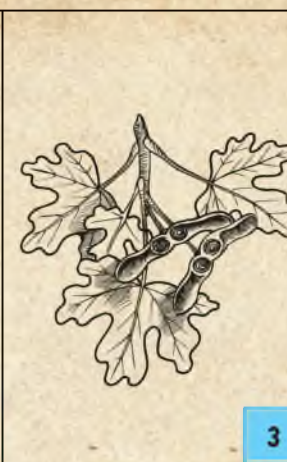
ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 77

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

NEBOČADSKÝ LUH

„BOBŘÍ STEZKOU PODÉL LABE“

Možná by vás nenapadlo hledat chráněnou přírodu přímo na břehu Labe. To je ale chyba. Sedněte na kolo a vydejte se po pravém břehu do děčínských Nebočad. Čeká vás tu pravá říční divočina a v ní také největší český hlodavec. Zvíře, které z naší přírody kdysi vymizelo a teď se opět vrací. Je to zdatný dřevorubec a stavitel hrází. Už víte?

Jak se na místo dostanete

Do Nebočad se dostanete vlakem (zastávka Boletice nad Labem) nebo děčínskou městskou dopravou. Pak je to ale ještě kus pěšky. Nejlepší tedy bude vyrazit z Ústí nad Labem nebo z Děčína na kole – přímo po Labské cyklostezce.

GPS souřadnice

50.7207069N
14.1926117E

Zajímavosti

Nebočadský luh na okraji Děčína, to je především labský poloostrov se zbytky lužního lesa a slepé rameno řeky mezi ním a pevninou. Líbí se tu velkému množství ptáků v čele s ledňáčkem. Na konci dvacátého století se sem vrátili bobři. Lokalita je chráněná jako přírodní památka.

Kdy vyrazit

září – listopad

bобр evropský

ledňáček říční

kormorán velký

S SEBOU

Čaj do termosky (v případě, že jste se na místo vydali v doporučených měsících), tužky nebo slabé fixy, dalekohled.

Zastavte se u odpočívadla s lavičkami. Pohodlně se usadte a nalijte si čaj, protože se tu chvíli zdržíte. Dospělí vám můžou přečíst zajímavosti z informační tabule o zdejším Nebočadském luhu. Nejvíc nastražte uši, až se bude mluvit o bobrovi.

ÚKOL POZNEJ BOBRA

Která z těchto siluet patří bobrovi evropskému? Bobry občas lidé zaměňují s jinými druhy, jako je vydra říční, nutrie říční nebo ondatra pižmová.

Bobr evropský patří mezi živočichy, kteří z české přírody skoro vymizeli a teď se do ní vrací. Je proto potřeba je chránit a pečovat o místa, kde žijí.

ÚKOL ČÍM SE ŽIVÍ BOBR

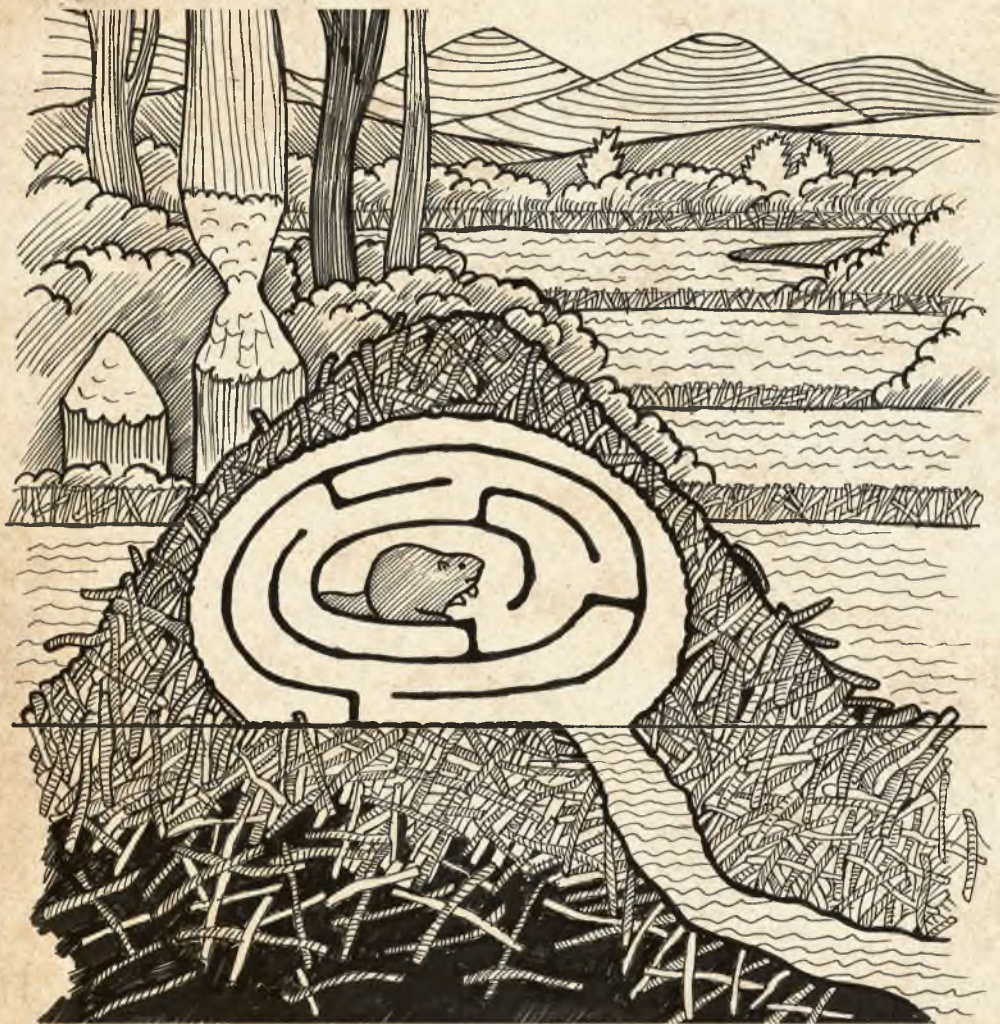
Z obrázků vyber všechno, čím se může živit bobr.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 77

ÚKOL BOBŘÍ HRAD

Bobr je velký stavitel. Najdeš správnou cestu z jeho hradu ven?

Nyní jste vyzbrojeni všemi potřebnými znalostmi k průzkumu prostředí, kde bobr žije. Vydejte se dál po cyklostezce směrem k Ústí nad Labem. Asi po 700 metrech, u dřevěné cedule, odbočte doprava na bývalý říční ostrov. Terén je dost zarostlý, hledejte vyšlapané stezky.

ÚKOL CEDULE S VLASTNÍ STRÍŠKOU

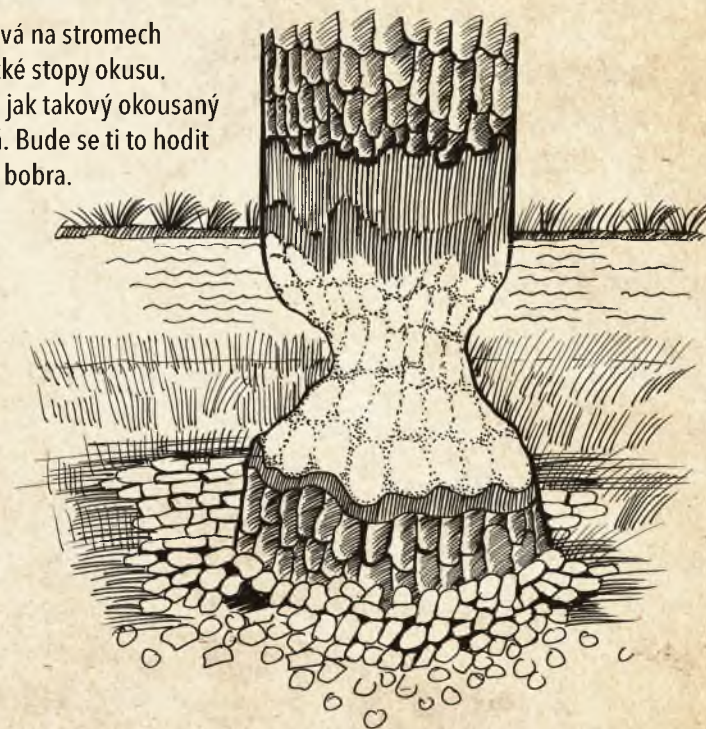
Zjistěte, co cedule označuje. Na co návštěvníky upozorňuje?

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 77

ÚKOL STOPY BOBRA

Vydejte se směrem k řece. Hledejte stopy, které tu po sobě bobr zanechal. Pokud něco naleznete, zkuste to vyfotit. Nehledáte však jen typické stopy nohou, ale všechna POBYTOVÁ ZNAMENÍ. Těmi mohou být okousané kmeny, bobky, hráze a nory.

Bobr zanechává na stromech charakteristické stopy okusu. Zapamatuj si, jak takový okousaný strom vypadá. Bude se ti to hodit při stopování bobra.

Místo pro fotky (nebo nákresy) pobytových znamení bobra

KALVÁRIE

„MRAVENČÍ STEZKOU“

Jeden z výletů vás zavede na místo, kterému se říká Brána do Čech. Labe si tu prokousalo cestu Českým středohořím a skála nad řekou už mnohé zažila. Budete pátrat, kde se tu vzaly tři dřevěné kříže, objevíte prastaré hradiště, ale především vás bude zajímat příroda. U lesní cesty, po které půjdete, totiž bydlí miliony pracovitých šestinohých tvorečků.

Jak se na místo dostanete

Na Kalvárii dojdete jediné pěšky. Po žluté z Libochovan, po zelené z Velkých Žernosek nebo z druhé strany z Kamýku. Libochovany mají výhodu vlakové zastávky na trase Litoměřice - Ústí nad Labem, Střekov.

GPS souřadnice

50.5466017N
14.0498247E

Zajímavosti

Kalvárie je skála nad známou labskou soutěskou, které se odedávna říká Porta Bohemica. Nejlepší výhled na řeku je od tří křížů, které tu prý stojí od 16. století. Historie osídlení tohoto místa s perfektní polohou je ještě mnohem delší - už v mladší době bronzové tu stávalo velké hradiště. Zdejší přírodní rezervace chrání skalnaté svahy s mnoha vzácnými rostlinami a kriticky ohroženou ještěrkou zelenou.

Kdy vyrazit září - prosinec

S SEBOU

Terénní oblečení, lupu, tuhé lepidlo, dalekohled.

ÚKOL POVĚST O TŘECH PANNÁCH

Zaposlouchejte se do pověsti, která možná vysvětluje, kde se na vrchu Kalvárie vzaly tři kříže. Pověst, to je příběh, který si lidé odedávna vyprávěli. Nikdo ale neví, jestli není jen vymyšlený. Můžete mu věřit, nebo nemusíte.

Tři kříže

Tři dívky se kdysi zamilovaly do stejného muže – rytíře z Kamýku. Všechny ho však za manžela dostat nemohly. Nebyly to obyčejné sokyně v lásce, ty tři byly nejlepší přítelkyně. Byly velmi nešťastné a nakonec se smluvily, že když ho nemůžou mít všechny, raději zvolí smrt. Vybraly si vysokou skálu nad řekou a společně se vrhly dolů.

Možná to tak bylo, možná ne. Cestou na Kalvárii vás možná napadne jiný příběh, který by mohl záhadu tří křížů vysvětlit.

Cesta ke třem křížům začíná na křižovatce u autobusové zastávky Kamýk, rozcestí. Vydáte se po zelené turistické značce směr Kalvárie.

ÚKOL HROMADY JEHLIČÍ

Hned na kraji lesa uvidíte hromady jehličí, které hustě lemují turistickou cestu. Kdo je tu vytvořil?

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. | 77

ÚKOL PROHLÍDKA MRAVENIŠTĚ

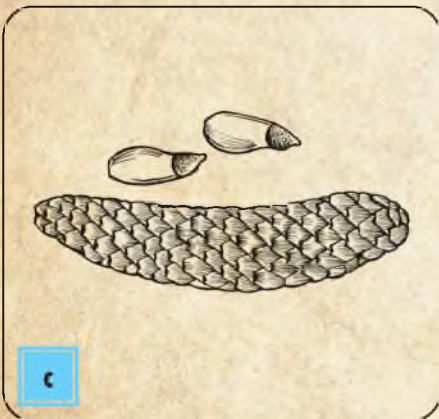
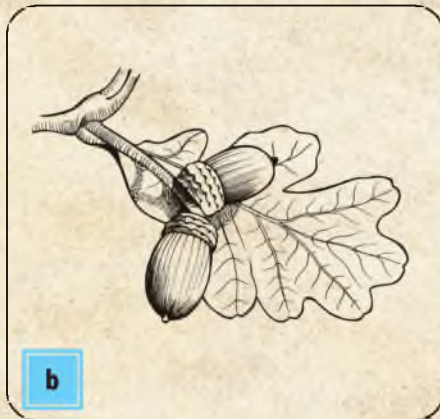
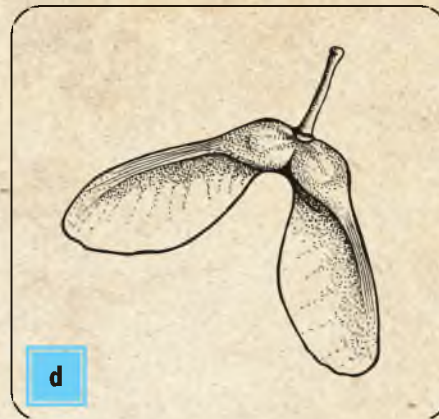
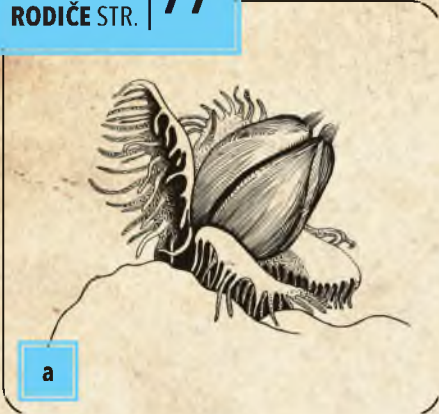
Prohlédněte si jedno mraveniště zblízka (dávejte ale velký pozor, ať do něj nešlápnete).

1. Zjistěte, z čeho si mravenec lesní své obydlí staví.
2. Kdybychom tu stáli v létě, k mraveništi bychom se vůbec nemohli přiblížit. Proč?
3. Mraveniště mohou být různě velká a mít různý tvar. Často mají na jedné straně mírnější sklon než na druhé. Proč?

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. | 77

ÚKOL DRUHY STROMŮ

Poznáte všechny druhy stromů, které kolem rostou? Spojte čarou strom a plod, který k němu patří. Čára ale nestačí, musíte dvojice taky pojmenovat.

ÚKOL KOLIK NOHOU MÁ MRAVENEC?

Pokud uvidíte lézt poblíž mravenec, zkuste si ho pořádně prohlédnout. Spočítejte, kolik má nohou. Pak domalujte správný počet nohou do obrázku. Pak tělo na obrázku natřete lepidlem a nalepte na něj přírodní materiál, který mravenec používá pro stavbu mraveniště.

Zajímavosti

Mravenec unese až padesátinásobek své váhy. Pokud byste měli sílu jako mravenec a vážili 40 kilo, dokázali byste unést dvě menší auta.

Pokračujte po zelené turistické značce a cestou si prohlédněte kapličku Navštívení Panny Marie.

ÚKOL ŽLUTÁ ZNAČKA NA STROMĚ

Na stromě u odbočky ke kapličce najdete žlutou značku s označením LT 018. Zjistěte od dospělých, co značka znamená.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 77

ÚKOL NAJDĚTE PRAVĚKÉ HRADIŠTĚ

Asi půl kilometru od kapličky Navštívení Panny Marie stojí u cesty další, menší kaplička. Jmenuje se po svatém Hubertovi. U ní zahnete prudce doleva. O kus dál sejděte ze zelené značky a pokračujte rovně po cyklotrase. Až vyjdete z lesa, vydejte se po louce doprava na kopec. Jmenuje se Hrádek, a ne jen tak pro nic za nic. Stávalo tu totiž důležité pravěké hradiště. Váš úkol je jasný: najděte jeho zbytky.

ÚKOL POZNEJTE VZÁCNÉHO ŽIVOČICHA

Z Hrádku už je to na Kalvárii kousek. Sejděte zpátky na cestu a vydejte se po žluté značce dolů, směrem k Labi. U cesty najdete informační tabuli Správy CHKO České středohoří. Dospělí vám přečtou, proč je okolí Kalvárie chráněné. Žije zde totiž jeden vzácný živočich. Uhadnete jeho jméno podle fotografie? U cesty také najdete zvláštní stavbu z klád, vyplněnou větvemi a kamením. K čemu slouží?

ÚKOL NOVÁ POVĚST

Dorazili jste až ke třem křížům. Vzpomínáte si na pověst, kterou jste si na začátku cesty četli? Nyní máte možnost si příběh převyprávět a přidat mu jiný konec. Nebo vymyslete nějaký úplně nový. Dokážete ho pak překreslit pomocí pouhých čtyř obrázků?

Místo pro namalování příběhu

LOVOŠ

„EXPEDICE NA HORU SE DVĚMA VRCHOLY“

Taky vás lákají dálky? Rádi zkoumáte neprobádané končiny? Zdoláváte nepřístupné hory? Tak to se musíte vydat na Lovoš. Má všechno, co má mít: hustý les, suťová pole, skalní stepi, perfektní rozhled. Sbalte si mapu, kompas, dalekohled a staňte se průzkumníky.

Jak se na místo dostanete

Na vrchol Lovoše se dostanete po zelené turistické značce od vlakové zastávky Lovosice-město. Jsou to jen tři kilometry, zato pořádně do kopce. Pokračovat můžete různými směry - my vám doporučujeme zvolit modrou do Oparna a navštívit ještě hrad a jeden ze zdejších mlýnů. Nebo můžete sejít po žluté až do Malých Žernosek.

GPS souřadnice

50.5276125N
14.0180200E

Zajímavosti

Lovoš je jeden z nejvýraznějších vrcholů Českého středohoří. Zvlášť když se k němu přiblížíte od Prahy, nemůžete ho přehlédnout. Je zajímavý také tím, že má dva vrcholy a každý z nich je tvořen jinou horninou. Hlavní vrchol (570 metrů nad mořem) je čedičový, vedlejší Kybička trachytová. Na vrcholu je chata Klubu českých turistů a plošina s nádherným výhledem do kraje. Svahy Lovoše pokrývá rozlehlý les, najdete tu však také mnoho vzácných květin - například koniklec luční. Pod Lovošem je hluboko zaříznuté Opárenské údolí s několika bývalými mlýny a tajuplnou zříceninou.

Kdy vyrazit

duben - červen

S SEBOU

Fotoaparát, dalekohled, kompas, mapu okolí, tužku, pastelky nebo slabé fixy.

ÚKOL LES NA STRÁNÍCH

Svahy Lovoše jsou pokryté rozlehlým lesem. Zkuste ho cestou co nejméně prozkoumat. Foťte a zapisujte nejčastější druhy stromů. U každého z nich se snažte zapsat, na jakých místech (přírodovědci říkají stanovištích) rostou. Možná zjistíte, že každému stromu vyhovují jiné podmínky. Zapište a vyfoťte také tvar listů, vzhled kůry, a pokud najdete, pak také plody. Až budete scházet do vesnice Oparno, udělejte si zastávku a vyhodnoťte, které tři druhy stromů jsou na Lovoši nejčastější. Jsou mezi nimi také nějaké jehličnaté? Doma potom můžete otevřít atlas stromů a o každém z nich si přečíst něco víc. S určením vám pomohou i obrázky v tomto zápisníku. Pozor! Velká část Lovoše je chráněná jako národní přírodní rezervace a není zde dovolen pohyb mimo značené stezky.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. | 78

Místo pro zapsání znaků typických stromů Lovoše

ÚKOL KRESBA LISTŮ

Vyberte nejzajímavější list a zkuste ho nakreslit. Ale ne jen tak halabala, buďte přesní. Sledujte detaily: tvar, barevné odstíny, zoubky, prostě všechno.

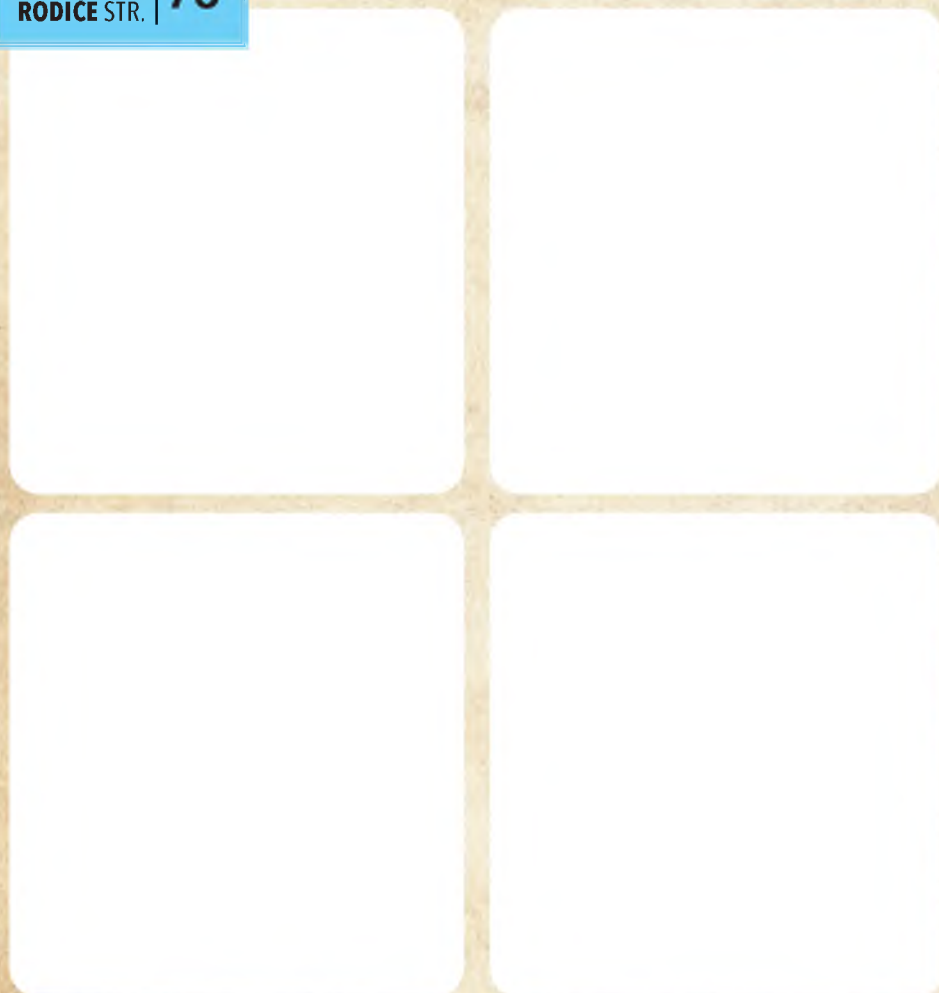
Místo pro kresbu listu

ÚKOL TURISTICKÉ ZNAČKY

Na Lovoši se potkávají čtyři turistické značky. Tři z nich mají vodorovný proužek, jedna je trochu jiná. Překreslete je sem a ke každé zapište odkud a kam vede.

Místo pro kresbu 4 turistických značek a jejich popis.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 78

ÚKOL DVA VRCHOLY – ČEDIČ A TRACHYT

Lovoš nemá jen jeden vrchol. Jsou tu hned dva a každý úplně jiný. Ten hlavní je z čediče, vedlejší Kybička, z trachytu. Až budete nahoře, můžete oba druhy hornin prozkoumat. Vaše úkoly:

1. Zjistěte, co mají čedič a trachyt společného a čím se liší.
2. Odhadněte, podle čeho dostal čedič jméno.
3. Zjistěte, jak obě horniny vznikly. Napoví vám naučné tabule na Lovoši.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 78

ÚKOL DŘÍN OBECNÝ

Na Lovoši roste ne moc známý keř jménem dřín. Vaším úkolem je najít ho a blíže se s ním seznámit. Poznat ho můžete podle červených plodů velikosti olivy. Popište, jaké má listy, jakou kůru. Z knih nebo internetu zjistěte, kdy a jak kvete. Dřín je také často pěstován v zahradách a parcích, kde na konci léta můžete ochutnat jeho výtečné plody. Pozor! V Českém středohoří rostou další dřeviny, jejichž plody nejsou jedlé!

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. **78**

dřín obecný

svída krvavá

trnka obecná

brslen evropský

kalina tušalaj

hloh obecný

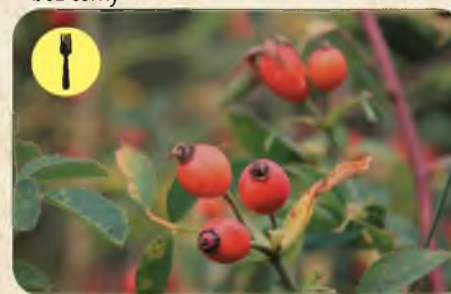
skalník celokrajný

bez černý

ptačí zob obecný

růže šípková

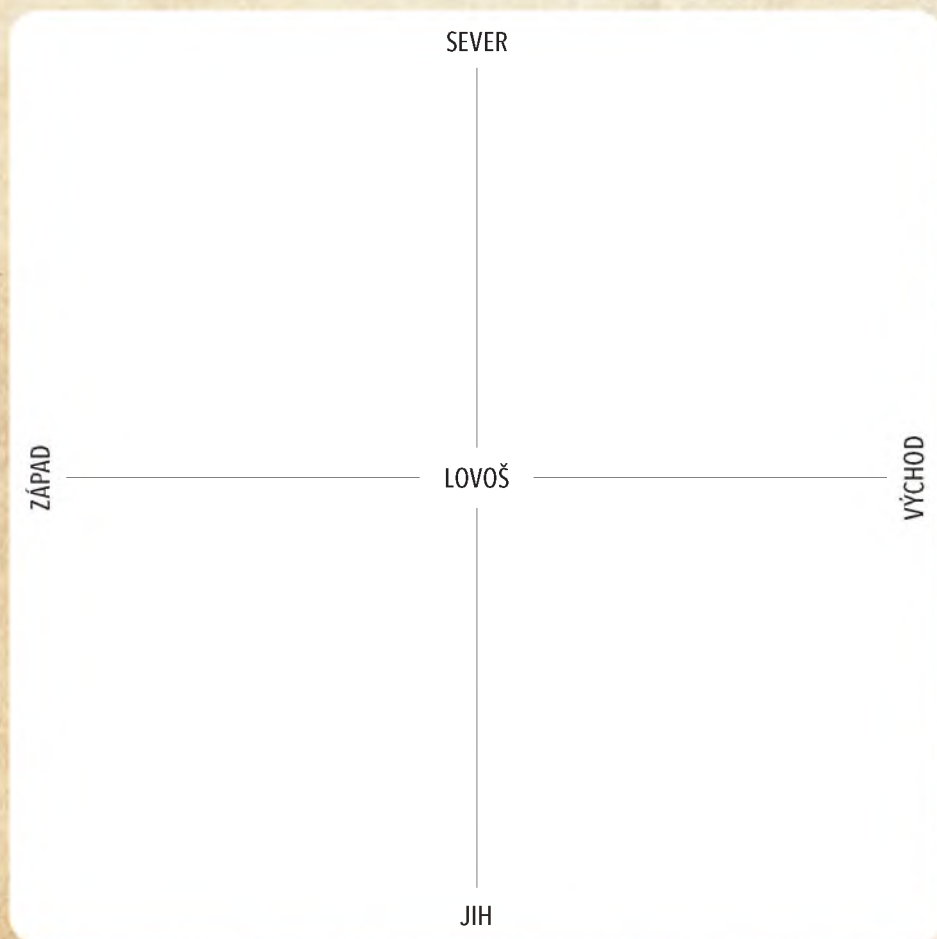

kalina obecná

Poznámka: Z bezu černého je možné bezpečně využít květy. Plody plné vitamínů jsou dobré ke konzumaci až po usušení nebo tepelné úpravě, jinak způsobují zdravotní obtíže. Pozor! Listy i dřevo bezu je jedovaté!

ÚKOL POHLED DO KRAJINY

Výhled z Lovoše je úchvatný. Sopky Českého středohoří, zákrut Labe, Říp, ale také obří chemička a cementárna. Až budete na vyhlídkové plošině, vytáhněte tužku a začněte s pomocí dospělých psát do rámečku pod tímto odstavcem názvy kopců, které jsou z Lovoše vidět. Dbejte na správné vzdálenosti i orientaci vůči světovým stranám. Můžete začít (podle směru hodinových ručiček): Milešovka, Varhošť, Buková hora, Sedlo, Litoměřice, Radobýl, Žernosecké jezero, Říp, Lovosice, cementárna Čížkovice, Házmburk, Košťálov, Boreč.

ÚKOL OKOLNÍ VRCHOLY

Zjistěte, které z okolních kopců jsou vyšší než Lovoš. Můžete to odhadnout pouhým okem, ale nezapomeňte to ověřit v mapě. Najdete jich aspoň pět? Výborně. A už můžete začít plánovat další výlet!

ÚKOL KOMPAS

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 78

Ještě čtyři úkoly pro váš kompas. Na kterou světovou stranu od Lovoše leží:

1. Žernosecké jezero
2. Říp
3. Prackovický lom nad dálnicí D8

Jak se jmenuje nejbližší kopec směrem na jihozápad?

RADOBÝL

„ZA INSPIRACÍ UMĚLCŮ“

Radobýl zná snad každý. Vykousnutý tvar, kříž na vrcholu a dole údolí řeky Labe. Není divu, že tento kopec přitahuje všechny typy turistů a mezi nimi také umělce. Malíře, fotografy a dokonce i básníky. Pojd'te si na ně zkusit zahrát.

Jak se na místo dostanete

Když na Radobýl, tak od Žalhostic! Z vlakové zastávky vede žlutá značka a na vrchol jsou to jen dva kilometry. Nemusíte jít pořád jen po žluté. Až přijдете k čedičovému lomu, dejte se doprava a vyzkoušejte uzoučkou horskou stezku. Pozor, jen pro odvážné! Nahoře pak máte dvě možnosti. Buď se vrátit stejnou cestou do Žalhostic, nebo se nechat po žluté dovést až do Litoměřic. Jsou to sice další čtyři kilometry, ale z kopce a stojí za to.

GPS souřadnice

50.5303778N
14.0932853E

Zajímavosti

Radobýl nepřehlédnete. Není vysoký (jen 399 metrů nad mořem), je však ideálně posazený v zatáčce Labe mezi Litoměřicemi a Lovosicemi. Ve starém kamenolomu můžete obdivovat pravidelné sloupce čediče uspořádané do vějířů. Ještě výš najdete travnatou skalní step a na vrcholu velký železný kříž. Právě z Radobýlu si básník Máchá všiml požáru Litoměřic, který se mu stal osudným.

Kdy vyrazit

duben - říjen

ÚKOL CHVÍLI POSLEPU

Kdo se chce ještě více sblížit s okolní přírodou, může i příští úsek cesty projít poslepu. Stačí stáhnout kapuci nebo kolem očí uvázat šátek. Dospělý vás vezme za ruku a povede. Projdete takhle celý úsek od vinice až ke kamenolomu?

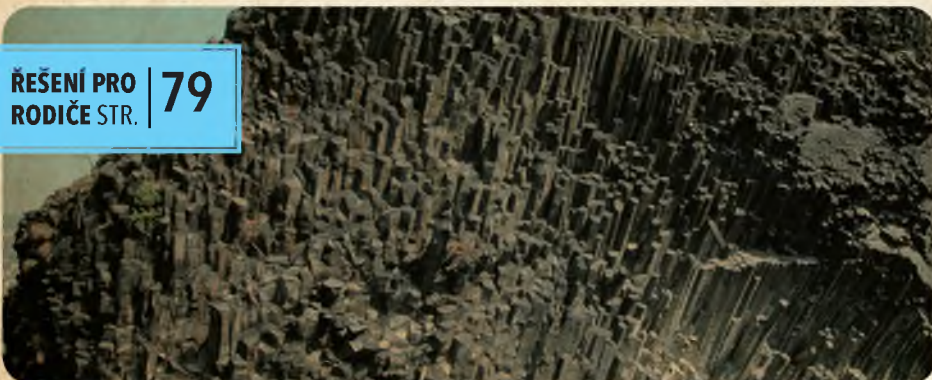
ÚKOL OZVĚNA V KAMENOLOMU

Přišli jste na velkou plošinu, takzvané plato, která tu zbyla po těžbě čediče. Nad vámi je velká černá stěna a vy máte příležitost vyzkoušet parádní ozvěnu. Vyberte píseň, která se sem podle vás nejlépe hodí, a spusťte. Je vás víc? Zkuste vícehlas! Když si při zpěvu natočíte video, zůstane vám veselá památka na tento výlet.

ÚKOL KAMENNÉ SLOUPCE

Těžba kamene tu odkryla jednu zajímavost: pravidelné sloupce čediče. Spočítejte, kolik stěn sloupce mají. Potom se na ně podívejte z větší dálky. Dohromady tvoří obrazec, který připomíná jeden důležitý doplněk pro každou nábl dámu. Který? Co vám připomínají další skalní útvary v Českém středohoří?

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 79

ÚKOL HORSKÁ TÚRA

Z plošiny, která vznikla těžbou kamene, vede vpravo nenápadná pěšinka. Když se po ní vydáte, budete si za chvíli připadat jako ve velehorách. Kolem vás je travnatá horská step, civilizace hluboko pod vámi a nahoře už jen nebe. Jděte opatrně, po jednom a dívejte se pod nohy. Než se vám povede vystoupat na vrchol, zkuste se zasnít a představit si, že jste ve slovenských Tatrách. Až se pak vrátíte domů, můžete začít plánovat cestu. Jak dlouho trvá cesta vlakem z Prahy do Popradu? Jak se jmenuje nejvyšší hora Vysokých Tater? Kolik metrů měří?

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. 79

ÚKOL DOTEK DIVOČINY A CIVILIZACE

Okolí Radobýlu je opravdu pestré. Na jednu stranu města, továrny, obrovské lány polí. Na druhou divočina Českého středohoří. Během cesty na vrchol si vyberte dva nejsilnější krajinné výjevy. Jeden přírodní, druhý z civilizace. Tyto výjevy si můžete i vyfotit. Po návratu domů zkuste přenést své vzpomínky na papír. Jak to uděláte, bude jen na vás. Můžete zkusit nějakou novou výtvarnou techniku.

ÚKOL NAPIŠTE ROMANTICKOU BÁSEŇ

Radobýl se stal místem posledního výletu slavného romantického básníka Karla Hynka Máchy. Až budete na vrcholu, nechte se inspirovat a pokuste se napsat romantickou báseň o zdejší krajině. Zvládnete osm veršů? Ve své básni použijte slova: Radobýl, Labe, skála, kříž, Čechy, Litoměřice.

Místo pro báseň

HÁDANKA NA ZÁVĚR

Přímo pod vámi je velké jezero s několika ostrovy.

Uhodnete, jak vzniklo? Máte tři možnosti:

- Kdysi dávno ho tu vytvořil ledovec.
- Zatopením jámy po těžbě štěrkopísku vodou.
- Rozlitím řeky Labe při stoleté povodni.

ŘEŠENÍ PRO
RODIČE STR. | 79

AKTIVITY, KTERÉ SI MŮŽETE SPOLEČNĚ ZKUSIT KDEKOLIV V PŘÍRODĚ

JARO

MALÍŘSKÁ PALETKA

Příroda na jaře září všemi barvami. Zahrajte si chvíli na malíře.
Místo štětce a barev však použijete přírodniny.

Využijte zápisníku, nebo si doma obkreslete paletku na tvrdý papír,
vystříhnete a opatříte oboustrannou lepicí páskou. V přírodě pak
odlepte horní žlutý kryt. Na svou paletku můžete nalepit všechno,
co kolem sebe najdete - kromě živočichů a chráněných rostlin.

Obrys paletky pro obkreslení

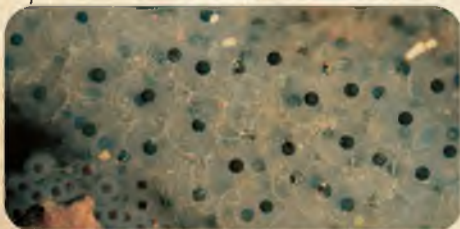
JAK ROSTOU?

Příroda má na jaře hodně napilno. Ze země se snaží vyrašit nové rostliny, stromy začínají obrůstat listím, zvířatům se rodí a líhnou mláďata. Zaměřte se na jednoho velmi zajímavého živočicha. Je to výborný plavec, který se dokáže skvěle potápět. Ani pohyb na souši mu nevadí. Už víte? Ano, je to žába.

V naší přírodě žije 13 druhů žab. Samičky kladou do mokrého prostředí vajíčka. Podle tvaru snůšky se dá poznat, kterému druhu žab patří. Zkuste za pomoci knih, nebo internetu, přiřadit snůšky vajíček k dospělcům.

Ropucha obecná

Skokan hnědý

Skokan skřehotavý

Zkuste najít i v přírodě žabí vajíčka. Ideální měsíc pro hledání je duben. Můžete místo navštěvovat pravidelně a sledovat, co se s vajíčky děje.

POZOR! Vajíčka si jen prohlédněte a nikam nenoste. Všichni naši obojživelníci jsou chráněni zákonem.

BYLINKOVÉ ČAROVÁNÍ

Na jaře vše raší, pučí a zelená se. Mezi všemi rostlinami se zaměřte na jednu, kterou určitě znáte. Na kopřivu dvoudomou. Pokud na výletě jarní přírodou narazíte na velký porost kopřiv, můžete je využít.

POZOR! Kopřiva nás ale může popálit. Nejprve zjistěte, čím to je. Zkuste opatrně utrhnout jednu rostlinku a podívat se jí na spodní stranu listu. Pokud máte lupu, využijte ji. Najdete zde takové chloupky. Ty jsou plné tekutiny, která se při dotyku dostane na kůži a způsobí nepříjemné pálení. Pokud se kopřiva chvíli povaří ve vodě nebo se usuší, požahání nehrozí. Můžeme pak bez obav z bylinky vytvořit chutný salát, nádivku, čaj nebo oplach na vlasy.

Nasbírejte pomocí rukavic do košíku listy kopřivy. Doma je na volně rozprostřeném papíru usušte a pak skladujte v látkových pytlících na vzdušném místě. Pod dohledem dospělých si pak můžete dělat výborný čistící kopřivový čaj.

Čaj z kopřivy slouží pro očistu těla. Stačí zalít 1 lžičkou sušené kopřivy litrem horké vody a nechat 4 minuty louhovat. ALE POZOR! Pijte maximálně 3x denně po dobu 2 týdnů.

Zajímavost: Kopřiva je důležitá živná rostlina, například pro housenky babočky kopřivové, babočky pavího oka nebo babočky admirála. Zkuste si vyhledat v encyklopedii nebo na internetu, jak tito motýli vypadají a jednoho z nich namalujte.

Místo pro kresbu motýla

LÉTO

BAREVNÁ ŠKÁLA

Zkuste si vytvořit barevnou škálu letní přírody. Co k tomu potřebujete? S rodiči můžete navštívit prodejnu s barvami a požádat o vzorník barev, který už v obchodě nepoužívají. Vzorník s sebou vezte do přírody. Pokuste se najít malé kousky přírodnin, které svou barvou připomínají barvu na vzorníku. Naleznete celou barevnou škálu? Pokud nechcete v přírodě nic trhat, postačí, pokud vzorník budete jen přikládat a porovnávat objevené přírodní barvy. Nezapomeňte i na barvu letní oblohy!

VŮŇOVÝ KOKTEJL

Pojďte si namíchat letní koktejl. Nebudete ale využívat vodu ani limonády. Zkusíte použít úžasné vůně přírody. Z domova si přinesete každý svůj kelímek. Vyberte si místo, které máte v přírodě rádi a začněte míchat. Do kelímku vhadzujte malé kousky přírodnin, které vám svou vůní připadají zajímavé. Pro silnější vůni můžete přírodniny rozmačkat mezi prsty. Míchání koktejlů trvá tak dlouho, dokud nebudete se svou vůní spokojeni. Pak si své vůně navzájem představte. Můžete jim vymyslet i jména. Co třeba „letní snění“?

PROCHÁZKA LESEM TROCHU JINAK

Stačí malé dámské zrcátko a hned v lese zažijete něco, co jste ještě nezažili. Najděte si lesní cestu, kterou dobře znáte. Postavte se na ní. Jednu ruku zvedněte před sebe a pokrčte ji s dlaní otočenou vzhůru. Na dlaň položte zrcátko tak, abyste viděli přírodu nad sebou. A vydejte se na cestu. Opatrně našlapujte a sledujte pouze to, co se děje nad vámi. Uvidíte koruny stromů, ptačí hnízda, nebe... Je to obtížné? Požádejte rodiče, aby vás cestou vedli. Vy se pak můžete plně věnovat pozorování okolí v zrcátku.

TAJEMSTVÍ MAP POPRVÉ

Víte co skrývá pod symboly v turistických mapách? Najděte v mapě Českého středohoří následující symboly a zkuste o vyznačených bodech zjistit více.

skála

kostel

rozhledna

pramen

muzeum

významný strom

zřícenina

kaple

zámek

PODZIM

PŘÍRODNÍ VITRÁŽE

Na podzim se listy zbarví do nádherných odstínů. Zkuste si krásu barev přenést do svého domova. Vytvoříte si svou vitráž (mozaiku), kterou zavěsíte do okna svého pokoje. Pokud máte doma starou krabici od bot, nevyhazujte ji. Bude se hodit. Z víka krabice vystříhnete rámeček pro vaši mozaiku. Pokud potřebujete pomoc, poproste někoho z dospělých.

Do celého vnitřního prostoru rámečku postupně nalepte širokou průsvitnou lepicí pásku. Snažte se, ať nezůstane sebemenší škvírka.

Na lepicí stranu můžete přikládat a vlepovat listy různých velikostí i barev. Pokud budete mít plochu celou pokrytou, udělejte na rámečku z provázku poutko a zavěste do okna. Těšte se! Až na nebi vysvitne slunce, udělá z vaší vitráže umělecké dílo.

LANDART

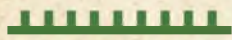
A zase se z vás stanou umělci. Nebudete k tomu potřebovat nic z domova. Najděte jen místo, ideálně les, kde je spousta barevného listí, šišek, klacíků, suché trávy, lesních plodů apod. Vytvořte z toho všeho na zem přírodní mandalu nebo jiný obrazec. Dospělý vám může na zem předkreslit tvar mandaly a vy už jen doplňte přírodniny. Před odchodem své dílko rozeberte, ať neruší podobu místa.

TAJEMSTVÍ MAP PODRUHÉ

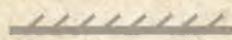
V mapách jsou některá území zvláště ohraničena. Najdete takové plochy v turistické mapě Českého středohoří?

hranice lomu

hranice přírodní památky nebo rezervace

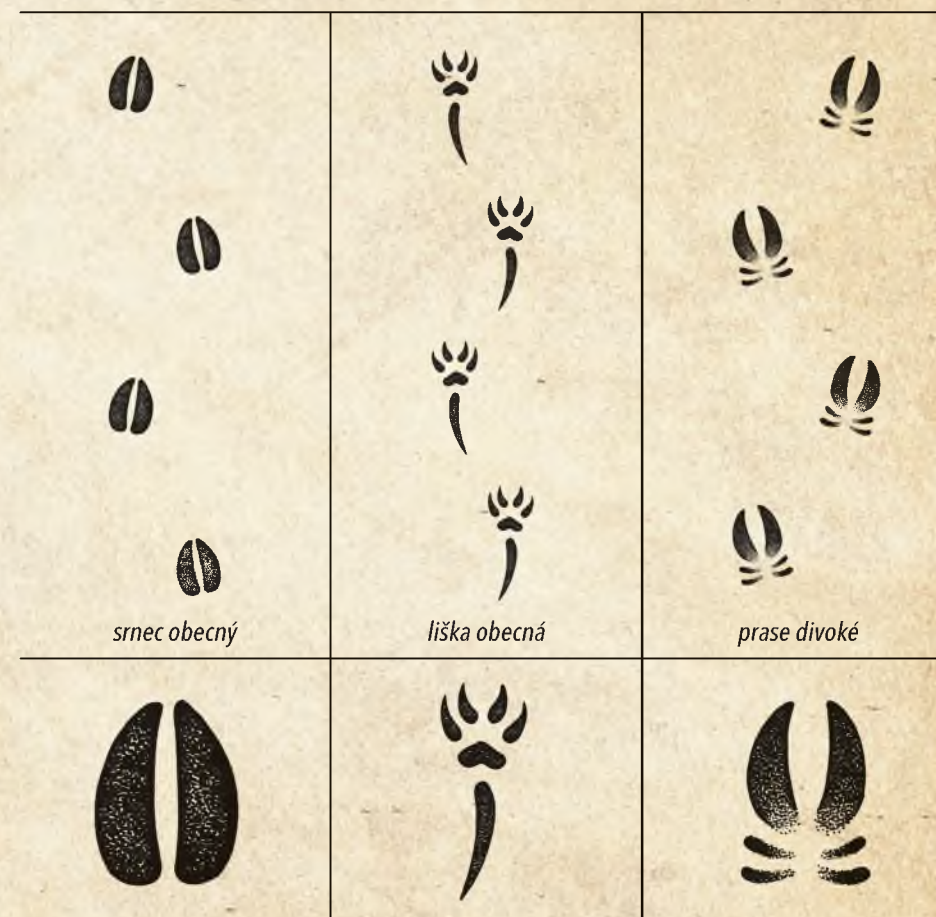
obora

ZIMA

ZIMNÍ STOPOVÁNÍ

Pokud nás zima obdaří nadílkou sněhu a trochou mrazivého počasí, je to pravý čas vyrazit ven a zkusit podle stop určit jakému zvířeti patří.

Než do přírody vyrazíte, měli byste některé stopy ve sněhu nebo v blátě umět poznat. Který živočich je tu zanechal?

pes domácí

kočka domácí

zajíc polní

veverka obecná

jezevec lesní

kuna skalní

Pokud už teď poznáte, která stopa ke kterému zvířeti patří, můžete vyrazit do přírody.

V případě, že zvíře prošlo blátem, můžete jeho stopu odlít. Budete potřebovat sádro, misku, vodu do PET lahve, lžíci, sáček.

Venku hledejte stopy zvířat. Podařilo se? Odlitek stopy uděláte následovně. Nalijte do misky trošku vody, pomalu sypte sádro a míchejte, dokud nevznikne hmota podobná těstu na palačinky. Sádrou kaši vylijte do nalezeného otisku. Teď musíte chvíli počkat, než sádra ztvdne. Pak ze země opatrně lžící vykrojíte odlitek. Klidně i s kusem okolní hlíny. Uložte si odlitek do sáčku a odneste domů. Doma pak lehce odstraňte zbytky zaschlé hlíny a odlitek stopy je na světě!

Už víte čím stopa je? Zkuste o zvířeti, které stopu zanechalo, s rodiči něco dalšího zjistit.

SPRÁVNÉ LOJOVÉ KRMÍTKO

V chladných obdobích je dobré pomoci ptákům s příkrmováním. Vytvořte proto lojovou kouli, která v přírodě nezanechá umělohmotnou síťku, jak to bývá po těch koupených v obchodech.

Co k tomu potřebujete? Nádoby, která určí tvar a velikost lojové koule. Roztavený lůj nebo nesolené sádlo. Semínka slunečnice a drcené vlašské nebo lískové ořechy. Kousek provázku na zavěšení.

Do nádoby nasype všechny připravené dobroty pro ptáčky. Směs zalijte roztaveným tukem. Oba konce provázku ponořte do nádoby se směsí a tukem, aby se po ztuhnutí hmoty vytvořilo poutko na zavěšení. Po ztuhnutí vyklopte lojovou kouli z nádoby a pověste jí někam, kde můžete sledovat přilétající ptáky. Zrníčka, která odpadnou, mohou sezobnout další ptáčci. Vytvořenou hmotou je možné plnit skořápky kokosových ořechů, staré keramické květníky nebo s ní lze obalit borové šišky.

Zkuste s rodiči poznat všechny druhy ptáků, kteří přiletěli k vaší lojové kouli.

Namalujete některého z nich? Zkuste se o něm i něco zajímavého dozvědět.

Místo pro kresbu ptáka na lojové kouli

ÚKOL

ŘEŠENÍ PRO RODIČE

STR. 6 ZMAPUJTE OSTROV

Pro větší motivaci dětí a rozvoj jejich fantazie bude vhodné, pokud dětem před lávkou zavážete oči. Pomalu a opatrně převedete děti na druhou stranu lávky na ostrůvek k ohništi s lavičkami. Tam jim řeknete, že se nachází na tajemném ostrově, který je možná opuštěný. Jejich úkolem bude celý ostrov prozkoumat. Doporučená trasa pro malé trosečníky je po břehu kolem celého ostrova proti směru hodinových ručiček.

STR. 7 POZNEJTE STROMY A KEŘE

Každý druh stromu potřebuje jiné podmínky (množství podzemní vody, druh půdy, nadmořská výška). Proto na ostrově s vlhkou a písčitou půdou najdeme především topoly a vrby.

STR. 10 SPOČÍTEJTE KACHNY

Rozdílům ve vzhledu se říká pohlavní dimorfismus. Samička potřebuje být v období hnízdění (tedy když sedí na vejcích) nenápadná kvůli predátorům. Samec se výrazně zbarvuje v období rozmnožování, ale v létě má podobnou barvu jako samička. Pak je můžeme rozlišit podle barvy zobáku. Samci ho mívají světlejší, tmavě žlutý, samičky tmavší, oranžový.

STR. 11 SEZNAMTE SE S MORČÁKEM

Morčák je o něco větší než kachna. Především samička morčáka má na hlavě výraznou chocholku. Morčák má na těle více bílé barvy než kachna. Patrný rozdíl je také ve tvaru zobáku.

STR. 12 JAK SPRÁVNĚ KRMIT LABUTĚ?

Dort, chleba, rohlík, lojová koule, hlávkový salát, zeleninové odřezky, knedlík.

Labutím ani jiným vodním ptákům nedávejte žádné upravované lidské jídlo. Působí jim zažívací problémy a v některých případech i smrt.

STR. 14 ROZHLÉDNĚTE SE PO OKOLÍ

Radobýl / Lovoš.

STR. 21 JAK JE VYSÍLAČ VYSOKÝ

Výška vysílače je 223 m.

ÚKOL

ŘEŠENÍ PRO RODIČE

STR. 22 CO ROSTE NA ZEMI

1 - jeřáb ptačí	6 - bojíněk luční
2 - jetel luční	7 - srha říznačka
3 - javor babyka	8 - zvonek luční
4 - buk lesní	9 - kopretina bílá
5 - lipnice luční	10 - čekanka obecná

STR. 28 ČÍM SE ŽIVÍ BOBR

Bobr je býložravec, živí se rostlinnou stravou.

Správné odpovědi: vrba (lýko a větvičky), tráva, topol (lýko a větvičky), kukuřice.

STR. 31 CEDULE S VLASTNÍ STRÍŠKOU

Cedule označuje „přírodní památku“. Je to zákonem chráněné maloplošné území s regionálním významem. Do roku 2020 jich bylo v ČR vyhlášeno 1556. Významnější maloplošná chráněná území se nazývají „národní přírodní památky“.

STR. 36 HROMADY JEHLIČÍ

Jedná se o mraveniště mravence lesního (*Formica rufa* L.), který je velmi užitečný, protože spořádá velké množství lesních škůdců a přírodního odpadu. Obývá jehličnaté i listnaté lesy.

STR. 37 PROHLÍDKA MRAVENIŠTĚ

1. Z jehličí a klacíků. Větší část mraveniště je ale skrytá pod zemí.
2. Kvůli čilému ruchu kolem mraveniště. Každým krokem bychom pošlapali desítky mravenců.
3. Mraveniště má mírnější svah (= větší plochu) směrem k jihu, tedy ke slunci. Je to samozřejmě kvůli akumulaci tepla.

STR. 38 – 39 DRUHY STROMŮ

Správné dvojice:

1f - borovice lesní, šiška	4b - dub letní, žalud
2e - líska obecná, oříšek	5c - smrk ztepilý, šiška
3a - buk lesní, bukvice	6d - javor mléč, nažka

STR. 42 ŽLUTÁ ZNAČKA NA STROMĚ

Jedná se o „bod záchrany“. Tyto tabulky bývají umístěny v terénu a pomáhají lokalizovat turistu v nesnázích. Pokud byste odtud volali na tísňovou linku (jen v případě nutnosti!), uvedete kód (zde LT 018) a záchranáři budou přesně vědět, kde vás mají hledat.

ÚKOL

ŘEŠENÍ PRO RODIČE

STR. 44 POZNEJTE VZÁCNÉHO ŽIVOČICHA

Ještěrka zelená
Pozor: V České republice je chráněná jako kriticky ohrožený druh. Je tedy zakázán její odchyt, chov v zajetí a prodej. Chráněna jsou i její vývojová stádia a prostředí, ve kterém žije. Pokud ještěrku uvidíte, rozhodně ji nechtejte. Stavba se jmenuje plazník a slouží jako úkryt a zimoviště pro plazy a obojživelníky.

STR. 48 LES NA STRÁNÍCH

Nejčastější druhy stromů na Lovoši: buk, dub, habr.

STR. 50 TURISTICKÉ ZNAČKY

Zelená - z Lovosic na Lovoš
Modrá - z Lovoše na Milešovku
Žlutá - z Malých Žernosek přes Lovoš na Košťálov
Naučná stezka Lovoš (šikmý zelený pruh) - z Malých Žernosek na Lovoš.

STR. 51 DVA VRCHOLY - ČEDIČ A TRACHYT

1. Čedič je tmavě šedý, někdy až do černa. Trachyt je šedý, s nádechem zelené. Ale pozor, i trachyt někdy bývá na povrchu kvůli znečištěnému ovzduší téměř černý. Jeho skutečnou barvu najdete nejlépe na úlomcích.
2. Čedič - očouzený, tmavý kámen. Trachyt - světlý kámen, který se štípe do ostrých tvarů.
3. Oba patří mezi výlevné vyvřeliny. To znamená, že pocházejí z lávy, ztuhlé na povrchu Země.

STR. 52 DŘÍN OBECNÝ

Listy - protáhlé, vejčité, na konci špičaté.
Kůra - tmavě hnědá s tenkými šupinami.
Květy - drobné, žluté, v březnu a dubnu.

STR. 55 OKOLNÍ VRCHOLY

Po směru hodinových ručiček: Milešovka, Kletečná, Varhošť, Dlouhý vrch, Sedlo, Solanská hora, Lipská hora, Lhota.

STR. 55 KOMPAS

1. východ 2. jihovýchod 3. sever Boreč

STR. 58 CO TU ROSTE?

Vinnou révu.

ÚKOL

ŘEŠENÍ PRO RODIČE

STR. 60 KAMENNÉ SLOUPCE

Sloupce jsou nejčastěji pěti- nebo šestiboké. Dohromady připomínají vějíř. V Českém středohoří nalezneme další podobné útvary. Nejznámější je Panská skála v Práchni (připomíná varhany), Vrkoč ve Vaňově (připomíná vlasy spletené do copu) a netypická Dubí hora nedaleko Konojed (připomíná do sloupců narovnané bochníky chleba).

STR. 61 HORSKÁ TÚRA

Přímým vlakem se to dá zvládnout za 6 hodin a kousek. Nejvyšší hora se jmenuje Gerlachovský štít a měří 2655 metrů nad mořem.

STR. 63 HÁDANKA NA ZÁVĚR

b).

DALŠÍ BEZVA NÁPADY NA AKTIVITY VENKU NAJDETE V TĚCHTO KNIŽKÁCH:

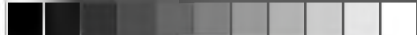
HRY Z LESNÍ ŠKOL(K)Y.
J. Worroll a P. Houghton,
Nakladatelství Kazda.

KDOPAK TU BĚŽEL?
S. Ersten, Ch. Henkel,
Nakladatelství Kazda.

JDEME DO PŘÍRODY: JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA.
Muzeum Říčany.

ZÁPISNÍK MALÉHO ZÁLESÁKA.
M. Honzů, M. Procházková,
Nakladatelství FRAGMENT.

www.hrajemesivenku.cz
www.jdeteven.cz
www.rodicevitani.cz

Vydala AOPK ČR, RP SCHKO České středohoří v rámci projektu LIFE16 NAT/CZ/000639 financovaného Evropskou unií a Ministerstvem životního prostředí. Za obsah odpovídá Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Obsah nereprezentuje názor MŽP a EK | **Text:** SEVER Litoměřice o.p.s. **Editor:** O. Nitsch a kol. | **Foto:** L. Benešová, O. Nitsch, M. Jun, O. Dračka, M. Porteš, M. Vlček, J. Bohdal, K. Vyskočil, D. Boura, V. Vlačička, Š. Kopecká, J. Ptáčková, L. Čolobentičová | **Grafická úprava a kresby:** J. Szedlák | **Mapy:** © AOPK ČR – ochrana přírody a krajiny **Vydání:** první | **ISBN:** 978-80-7620-065-4

